

Αποτελεσματικός δάσκαλος σημαίνει, σε μεγάλο βαθμό, ότι είσαι σε θέση να διαγνώσεις τα προβλήματα νωρίς, ότι εμπλέκεσαι θετικά στις αλλαγές, ότι είσαι σταθερός με τους κανόνες και ότι είσαι ηγέτης στο χώρο σου.

Προτάσεις για την οικοδόμηση σχέσεων

Συμβουλές που θα σας βοηθήσουν να ενδυναμώσετε τις σχέσεις σας με τους μαθητές σας.

- 1. Χαμογελάτε περισσότερο** : Είναι μια απλή συνήθεια, αλλά μια μεγάλη αλήθεια: Πάντα να δίνετε στους μαθητές σας ένα ενθαρρυντικό χαμόγελο όταν μιλάτε σε αυτούς, ως άτομα ή ως ομάδα
- 2. Μάθετε τα ονόματα** : Μπορεί να φαίνεται μικρό, αλλά μαθαίνοντας τα ονόματα των μαθητών σας το συντομότερο δυνατό θα δείξετε φροντίδα γι' αυτούς, που θα ενισχύσει τη σχέση σας.
- 3. Δημόσιος έπαινος θετικής συμπεριφοράς** : Δείχνετε στους μαθητές ότι οι θετικές στάσεις σε θέματα συμπεριφοράς και σχέσεων αξίζουν της προσοχής όλων μας. Γιαυτό να τις επαινείτε δημόσια.
- 4. Εστιάστε στους μαθητές σας**: Μέσα στην καθημερινή σχολική ρουτίνα είναι πολύ εύκολο να αποσπαστεί η προσοχή σας, από την σταθερή στάση για εξέλιξη των δυνατοτήτων σας. Να θυμάστε ότι ως δάσκαλοι, δεν ασχολείστε με αριθμούς, αλλά με αληθινούς ανθρώπους. Εστιάστε την ενέργεια σας να κατευθύνεται προς τους μαθητές σας και τη διδασκαλία σας, και προσπαθείτε να γίνεστε όλοι και καλύτεροι.
- 5. Αγκαλιάστε τη "φωτισμένη άγνοια"** : Φωτισμένη άγνοια οημαίνει ότι μπορείτε να παραδεχτείτε ότι υπάρχουν πράγματα που δεν ξέρετε και ερωτήσεις που δεν μπορείτε να απαντήσετε. Δεχόμενοι αυτό και δηλώνοντας τη πρόθεσή σας να ψάξετε για τις απαντήσεις, μπορεί να εμπνεύσετε και τους μαθητές να ψάζουν και αυτοί. Θα δείξετε ότι η μάθηση είναι μια δια βίου διαδικασία.
- 6. Εμπιστευθείτε τους μαθητές σας** : Είναι ζωτικής σημασίας δείχνετε εμπιστοσύνη στους μαθητές σας και στην ικανότητά τους να σας βοηθήσουν να μάθετε περισσότερα για τον εαυτό σας και τις μεθόδους σας.

Προτάσεις για τη διαχείριση της τάξης

Συμβουλές που θα σας βοηθήσουν να οικοδομήσετε μια καλύτερη τάξη και ένα πιο ελκυστικό περιβάλλον μάθησης.

7. **Δώστε το καλό παράδειγμα** : Θέλετε οι μαθητές σας να φέρονται στους άλλους με σεβασμό; Δείξτε τους εσείς το μοντέλο με τη συμπεριφορά σας.
8. **Ορισμός συγκεκριμένων στόχων** : Τι θέλετε οι μαθητές να επιτύχουν μέχρι το τέλος της εβδομάδας; Του εξάμηνου; Του έτους; Δώστε ένα σχέδιο με τους στόχους που βάζετε αναλόγως της τάξης και του επιπέδου της. Και μη ξεχνάτε να επαναλαμβάνετε τους στόχους και να αξιολογείτε θετικά τις προσπάθειες.
9. **Χρησιμοποιείτε ανατροφοδότηση από τους μαθητές**: Ένας πολύ καλός τρόπος για να γίνουν πιο αποτελεσματικοί οι εκπαιδευτικοί, ειδικά με τους νεότερους μαθητές, είναι να τους ρωτάτε ποιες δραστηριότητες έχουν απολαύσει περισσότερο κατά τη διάρκεια μιας σχετικά μικρής περιόδου διδασκαλίας. Στη συνέχεια να λαμβάνετε υπόψη σας αυτές τις απαντήσεις για τους επόμενους σχεδιασμούς τους.
10. **Σπάστε τους κανόνες** : Η ποικιλία είναι το αλατοπίπερο στην τάξη. Χρησιμοποιείτε τακτικά (όχι σπάνια) διαφορετικές ή (πολλές φορές) και ανορθόδοξες πηγές για να οργανώσετε τα μαθήματά σας. Αν αυτό "δουλεύει", τότε έχετε κερδίσει σημαντικά ως αποτελεσματικός δάσκαλος.
11. **Πείτε στους μαθητές σας τους (ημερήσιους) στόχους σας** : Όχι μόνο να θέτετε στόχους για ένα μάθημα ή δραστηριότητα, αλλά να τους μεταφέρετε και στους μαθητές. Όσο πιο συγκεκριμένες οι οδηγίες σας, τόσο μεγαλύτερη προσοχή και προσπάθεια θα πάρετε.
12. **Χαλαρώνετε τακτικά το μάθημα**: Είναι δελεαστικό να περνούν οι μαθητές κάθε τόσο μια ώρα με χαλάρωση και χαμηλής έντασης μάθημα, αφού όμως πρώτα επέτυχαν ένα δύσκολο στόχο.
13. **Αφήνετέ τους να διδάξουν ο ένας τον άλλο** : Πολλοί εκπαιδευτικοί έχουν διαπιστώσει ότι ένας αποτελεσματικός τρόπος για να κατανοήσουν οι μαθητές ένα μάθημα είναι να τους αφήσουμε να κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο για ορισμένα θέματα πριν στραφούν προς το δάσκαλο για βοήθεια. Άλλωστε αυτή είναι μία βασική επιδίωξη μέσω της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας.

14. Κρατάτε το "ένα μάτι έξω από τα σχολικά βιβλία":

Ψάχνετε πάντα νέο υλικό, νέο λογισμικό και βοηθήματα. Οι αποτελεσματικοί δάσκαλοι είναι ενήμεροι για τα διαθέσιμα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην τάξη πέρα από όσα προσφέρει το υπουργείο.

15. Να είστε ευέλικτοι : Ορισμένες από τις μεθόδους

διδασκαλίας μπορεί να μην είναι οι ενδεδειγμένες για κάποια σχολεία, ή κάποια χρονικά διαστήματα, ή κάποια κεφάλαια ή από το ένα έτος στο άλλο, ή ακόμη και μεταξύ διαφορετικών τμημάτων στην ίδια τάξη. Θα πρέπει να μπορείτε να μετασχηματίζετε τη διδακτική σας πρακτική ανάλογα με τις συνθήκες.

16. Δείχνετε σεβασμό στους μαθητές σας : Δεν αρκεί απλά

να τους μιλάτε ευγενικά. Πρέπει να τους αντιμετωπίζετε με σεβασμό για τις εμπειρίες τους, τις αξίες τους και τις ιδέες τους. Είναι δική σας δουλειά να τους ενθαρρύνετε να εφαρμόσουν αυτές τις εμπειρίες στο μάθημα, και δεν θα το κάνουν αυτό αν δεν ξέρουν ότι τους εκτιμάτε ως προσωπικότητες.

17. Ορισμός ανταμοιβών στην τάξη : Καθιερώστε

διασκεδαστικές ανταμοιβές που η τάξη να μπορεί να κερδίσει δουλεύοντας σαν ομάδα/ες ή σε ειδικές αποστολές. Θα τους βοηθήσει στο ομαδικό πνεύμα, αλλά και θα τους δώσει ένα απτό στόχο.

18. Χρησιμοποιήστε τη μικρότερη δραστηριότητα: Οι

μαθητές έχουν την τάση να αφήνουν την προσοχή τους να περιπλανηθεί σε πολλά θέματα, ειδικά όταν δουλεύουν σε ομάδες. Για να μην συμβαίνει αυτό, να χρησιμοποιείτε τις μικρότερες, κατά το δυνατόν, δραστηριότητες που να ολοκληρώνονται στο χρόνο που μπορούν να επικεντρωθούν σε δουλειά χωρίς να βαρεθούν.

19. Δίνετε τους επιλογές : Ένας πολύ καλός τρόπος για να

εμπνεύσετε τους μαθητές για να αυξήσουν την απόδοσή τους είναι να τους δίνετε τη δυνατότητα επιλογής για το πώς να ολοκληρώσουν μια εργασία. Για παράδειγμα, οι μαθητές να μπορούν να επιλέξουν για εργασία στο σπίτι αυτή την άσκηση ή εκείνη την ερώτηση ή την άλλη πειραματική προετοιμασία κτλ.

20. Εμφαση στην βελτίωση : Οι εκπαιδευτικοί δεν θα πρέπει να

ανταμείβουν μόνο την υψηλή επίδοση. Θα πρέπει να επαινούν και τους μαθητές με τη μεγαλύτερη βελτίωση σε κάποιο χρονικό διάστημα. Δίνετε προσοχή σε αυτούς τους μαθητές και έπαινο για τη σκληρή δουλειά τους.

Προτάσεις για προσωπική βελτίωση

Συμβουλές που μπορούν να σας βοηθήσουν να βελτιώσετε τις μεθόδους διδασκαλίας σας και τη προσωπική σας μανιέρα.

21. **Να είστε ο εαυτό σας**: Αυτό οδηγεί στην αυθεντικότητα, η οποία είναι ζωτικής σημασίας στην εκπαίδευση. Μην πιέζετε τον εαυτό σας ώστε να δείξει κάτι προσποιητό στους μαθητές σας.
22. **Να είστε πάντα έτοιμοι**: Μπορεί να μην είναι δυνατόν να περιμένετε το αναπάντεχο κάθε μέρα, όμως θα πρέπει να προετοιμάζεστε για αυτό, με τη βεβαιότητα ότι, κάθε μέρα, κάτι μπορεί να συμβεί πέρα από τον έλεγχό σας. Όσο πιο καλά προετοιμασμένοι είσαστε, τόσο καλύτερα θα είστε σε θέση να το αντιμετωπίσετε όταν συμβεί.
23. **"Προσαρμογή ή θάνατος"**: Το να είσαι δάσκαλος είναι σαν να είσαι μαραθωνοδρόμος. Θα πρέπει να συνεχίζετε προς τα εμπρός με σταθερό ρυθμό για μεγάλο χρονικό διάστημα, εάν θέλετε να επιβιώσετε στη τάξη. Να μη φοβόσαστε να προσαρμόζεστε στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της εποχής μας, στα νέα μέσα διδασκαλίας, τις νέες τάσεις και μεθόδους, κτλ, αν αυτό πιστεύετε ότι θα έχει καλύτερη επίδραση στους μαθητές σας.
24. **Ποτέ μη σταματήσετε να αναλαμβάνετε το ρίσκο**: Επειδή έχετε βρει μια διδακτική μέθοδο ή μια στάση, ή μία τεχνική που λειτουργούν καλά, δεν σημαίνει ότι είναι και ο "μόνος τρόπος για να κάνετε το μάθημα". Να δέχεστε τη πρόκληση και να δοκιμάζετε και νέα πράγματα, τελικά αναζωογονούν και εσάς.
25. **Συνεχίζετε να δοκιμάζετε τις νέες τάσεις**: Προχωράτε μπροστά παρακολουθώντας συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια, με την ανάγνωση περιοδικών διδακτικής, ιστοσελίδων κτλ για να παίρνετε νέες ιδέες. Οι πιο αποτελεσματικοί εκπαιδευτικοί είναι εκείνοι που αναζητούν ενεργά νέες μεθόδους διδασκαλίας.
26. **Μη δημιουργείτε αντιπαλότητα μέσα από τα τεστ**: Τα τεστ και τα διαγωνίσματα είναι πάντα μία μορφή αντιπαράθεσης ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και τους μαθητές τους. Συνήθως τους ζητούν να αποδείξουν τι έχουν μάθει (ή ξεχάσει). Αν θέλετε να μετριάσετε την αρνητική στάση τους, ετοιμάζετε θέματα που να τους επιτρέπουν να δείξουν τις γνώσεις τους και όχι μόνο, αλλά και τις εμπειρίες και δεξιότητες που πιθανόν απέκτησαν μέσα και έξω από την τάξη. Όχι στις σκληρές δοκιμασίες που επιδιώκουν την τιμωρία των αμελών μαθητών, ή (ακόμη χειρότερα) επιδιώκουν την προβολή της γνώσης σας σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος.

27. Σταθερή στάση, ειδικά στο ζεκίνημα : Είναι πολύ πο εύκολο να χαλαρώσουν σταδιακά οι πειθαρχικές διαδικασίες ενώ πολύ δύσκολο να επανέλθουν. Ξεκινάτε τη χρονιά με επιμονή στην τήρηση των κανόνων και χαλαρώνετε σταδιακά.

28. Αποκτήστε ευχάριστα αποδεκτή ρουτίνα: Είναι πολύ δύσκολο να υποστηρίζετε ένα μάθημα πάντα με πρωτότυπες δράσεις και ιδέες. Θα χρειαστεί να συμπληρωθεί η πρωτοτυπία με μία ρουτίνα εξάσκησης, εμπέδωσης κτλ. Κάνετε τους μαθητές να αντιληφθούν την ανάγκη για οργανωμένη ρουτίνα και τα οφέλη της. Έτσι δε θα βλέπουν το καθημερινό μάθημα ως καταναγκασμό.

Προτάσεις για την επέκταση των επαγγελματικών σχέσεων

Μεγάλο μέρος της δραστηριότητας ενός εκπαιδευτικού αναλώνεται με τους άλλους εκπαιδευτικούς. Ζητούμενο είναι να εμπνεύσει ο ένας τον άλλον για να γίνουμε καλύτεροι.

29. Αναπτύσσετε δίκτυα επικοινωνίας : Χρησιμοποιείτε τα blogs και την κοινωνική δικτύωση για να δημιουργήσετε επαφή με συναδέλφους εκπαιδευτικούς από άλλες περιοχές ακόμη και κράτη για να μαθαίνετε το τί συμβαίνει σε όλους τους τομείς των διδακτικών, εκπαιδευτικών και υπηρεσιακών ενδιαφερόντων σας.

30. Στηριχτείτε στους άλλους : Αναπτύξετε σχέσεις με άλλους εκπαιδευτικούς. Έχοντας ένα σύστημα υποστήριξης μεταξύ συναδέλφων που έχουν κοινές εμπειρίες με εσάς, που ξέρουν τί αντιμετωπίζετε καθημερινά, είναι ένα μεγάλο εργαλείο αλληλοβοήθειας.

31. Να είστε εκεί για τους άλλους : Και η άλλη πλευρά όμως ψάχνει εκπαιδευτικούς για υποστήριξη. Θα πρέπει να θυμόσαστε ότι για να προσφέρετε και εσείς υποστήριξη στους εκπαιδευτικούς που τη χρειάζονται, πρέπει να μοιράζεστε την εμπειρία σας και τις λύσεις που δώσατε σε ανάλογα προβλήματα.

32. Δώστε προσοχή στις ανάγκες της κοινότητας : Ποια είναι το κοινωνικό status των μαθητών του σχολείου σας; Ποιες δυσκολίες θέτουν οι οικογενειακοί συσχετισμοί των μαθητών; κτλ. Γνωρίζοντας αυτά και πολλά άλλα θα μπορέσετε να κατανοήσετε τους μαθητές σας καλύτερα και να τους βοηθήσετε ουσιαστικά.

33. Συνεργασία με τους γονείς : Μπορεί να μην είναι συνηθισμένη η συνεργασία με έναν γονέα για την επιτυχία ή την αποτυχία του παιδιού του. Όμως, η θέσπιση ενός διαυλου επικοινωνίας (ακόμη και με σημειώματα) με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών

σας είναι ένας χρήσιμος τρόπος για να ξέρουν πώς προχωράει η φοίτησή τους στο σχολείο.

34. Αποστολή στο σπίτι θετικού σημειώματος : Πολλοί εκπαιδευτικοί στέλνουν σημείωμα στο σπίτι μόνο όταν ο μαθητής έχει πρόβλημα απουσιών ή συμβαίνει κάτι ασχημό. Αντ' αυτού, δοκιμάστε να στέλνετε τακτικά στο σπίτι σημειώματα, στα οποία μπορείτε να επαινείτε τον μαθητή για τη δουλειά που κάνει και τις επιτυχίες που είχε. Είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να εμπνεύσετε τους μαθητές αλλά και τους γονείς.

35. Αποφεύγετε το κουτσομπολιό : Μια εκπαιδευτική κοινότητα έχει πολλά προσωπικά θέματα που θα μπορούσαν να γίνουν θέματα για κουτσομπολιό. Αν γίνει κάτι τέτοιο μπορεί και να παραλύσει ακόμη όλη την εκπαιδευτική κοινότητα. Μην εμπλακείτε ποτέ σε αυτό.

1. Πηγή: <http://www.onlineuniversities.com/blog/2010/06/52-habits-of-highly-effective-teachers/>